

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (treće vijeće)

14. srpnja 2016.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Zaštita potrošača – Uredba (EZ) br. 1924/2006 – Članak 1. stavak 2. – Područje primjene – Prehrambene i zdravstvene tvrdnje koje se navode na hrani koja se u tome stanju treba isporučiti krajnjem potrošaču – Tvrdnje u komercijalnoj komunikaciji koja je usmjerena isključivo na zdravstvene stručnjake“

U predmetu C-19/15,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Landgericht München I (regionalni sud u Münchenu I, Njemačka), odlukom od 16. prosinca 2014., koju je Sud zaprimio 19. siječnja 2015., u postupku

Verband Sozialer Wettbewerb eV

protiv

Innova Vital GmbH,

SUD (treće vijeće),

u sastavu: L. Bay Larsen, predsjednik vijeća, D. Šváby, J. Malenovský, M. Safjan (izvjestitelj) i M. Vilaras, suci,

nezavisni odvjetnik: H. Saugmandsgaard Øe,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za Innova Vital GmbH, T. Büttner, *Rechtsanwalt*,
- za grčku vladu, A. Dimitrakopoulou i K. Karavasili, u svojstvu agenata,
- za francusku vladu, D. Colas i S. Ghiandoni, u svojstvu agenata,
- za Europsku komisiju, S. Grünheid i K. Herbout-Borcak, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 18. veljače 2016.,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: njemački

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 1. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 1924/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o prehranbenim i zdravstvenim tvrdnjama koje se navode na hrani (SL 2006., L 404, str. 9. i ispravak u SL 2007., L 12, str. 3.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 7., str. 172.), kako je izmijenjena Uredbom Komisije (EU) br. 1047/2012 od 8. studenoga 2012. (SL L 310, str. 36.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 60., str. 208.) (u daljnjem tekstu: Uredba br. 1924/2006).
- 2 Taj zahtjev podnesen je u okviru spora između Verband Sozialer Wettbewerba eV, njemačke udruge za zaštitu tržišnog natjecanja, i društva Innova Vital GmbH o primjenjivosti Uredbe br. 1924/2006 na prehrambene i zdravstvene tvrdnje navedene u pismu usmjerenom isključivo na zdravstvene stručnjake.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktive 2000/31/EZ i 2006/123/EZ

- 3 Članak 2. točka (f) Direktive 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine (Direktiva o elektroničkoj trgovini) (SL 2000., L 178, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 39., str. 58.) predviđa da za potrebe te direktive sljedeći pojmovi imaju sljedeća značenja:

„komercijalno priopćenje: svaki oblik priopćenja namijenjeno promidžbi, izravno ili neizravno, roba, usluga ili ugleda poduzeća, organizacije ili osobe koje obavljaju trgovačku, industrijsku ili obrtničku djelatnost ili se bave reguliranom strukom. Sljedeće samo po sebi nije komercijalno priopćenje:

- informacije koje omogućuju izravan pristup aktivnosti poduzeća, organizacije ili osobe, posebno naziv domene ili adresa elektroničke pošte,
- komunikacije vezane uz robe, usluge ili ugled poduzeća, organizacije ili osobe koje su prikupljene na neovisan način, posebno bez razmatranja financijskih učinaka”

- 4 Članak 4. stavak 12. Direktive 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu (SL 2006., L 376, str. 36.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 47., str. 160.) sadržava sličnu definiciju pojma „komercijalne komunikacije”.

Uredba br. 1924/2006

- 5 Sukladno uvodnim izjavama 1., 2., 4., 9., 14., 16. do 18. i 23. Uredbe br. 1924/2006:

„(1) Sve veća količina hrane koja je označena i koja se oglašava u Zajednici na sebi nosi i prehrambene i zdravstvene tvrdnje. Kako bi se osigurala visoka razina zaštite potrošača te olakšao njihov izbor, proizvodi stavljeni na tržište, uključujući i uvezene proizvode, trebali bi biti sigurni i označeni na odgovarajući način. Raznovrstan i uravnotežen način prehrane preduvjet je dobrog zdravlja, a pojedini proizvodi imaju relativnu važnost u kontekstu ukupnog načina prehrane.

(2) Razlike među nacionalnim odredbama o takvim tvrdnjama mogu onemogućiti slobodno kretanje hrane te tako stvoriti nejednake uvjete tržišnog natjecanja. One tako imaju izravni učinak na funkcioniranje unutarnjega tržišta. Stoga je neophodno usvojiti pravila Zajednice o uporabi prehrambenih i zdravstvenih tvrdnji koje se navode na hrani.

[...]

(4) Ova bi se Uredba trebala primjenjivati na sve prehrambene i zdravstvene tvrdnje u komercijalnim komunikacijama, uključujući, između ostalog, i generičko oglašavanje hrane i promidžbene kampanje, poput onih koje u cijelosti ili dijelom uživaju potporu javnih tijela. Ona se ne bi trebala primjenjivati na tvrdnje u nekomercijalnim komunikacijama, poput smjernica ili savjeta o načinu prehrane koje izdaju tijela nadležna za javno zdravstvo i organi ili u nekomercijalnim komunikacijama i informacijama u tisku te u znanstvenim publikacijama. [...]

[...]

(9) Postoji širok raspon hranjivih tvari i drugih tvari, uključujući, ali ne ograničavajući se samo na vitamine, minerale uključujući i elemente u tragovima, aminokiseline, esencijalne masne kiseline, vlakna, razne biljne ekstrakte i ekstrakte zeljastog bilja koje imaju prehrambeni ili fiziološki utjecaj koji bi mogao biti prisutan u hrani te biti predmetom takvih tvrdnji. Stoga bi trebalo uspostaviti opća načela koja se mogu primijeniti na sve tvrdnje koje se navode na hrani s ciljem osiguravanja visoke razine zaštite potrošača, pružanja informacija potrošaču potrebnih za njegov odabir uz potpuno poznavanje činjenica, kao i s ciljem stvaranja jednakih uvjeta tržišnog natjecanja u prehrambenoj industriji.

[...]

(14) Postoji širok raspon tvrdnji koje se trenutačno koriste u označavanju i oglašavanju hrane u nekim državama članicama, a koje su vezane za tvari koje se nisu pokazale blagotvornima ili za koje u tome trenutku ne postoji dostatna suglasnost znanstvenika. Potrebno je osigurati da su tvari navedene na takvoj tvrdnji već dokazale svoj blagotvorni prehrambeni ili fiziološki učinak.

[...]

(16) Važno je da tvrdnje koje se navode na hrani može razumjeti i potrošač te je primjereno zaštititi sve potrošače od zavaravajućih tvrdnji. Međutim, od stupanja na snagu Direktive Vijeća 84/450/EEZ od 10. rujna 1984. o zavaravajućem i komparativnom oglašavanju [(SL 1984., L 250, str. 17.)], Sud EZ-a smatra da je za donošenje presuda u predmetima oglašavanja neophodno ispitati učinak na idealnog, tipičnog potrošača. U skladu s načelom proporcionalnosti te s ciljem omogućavanja učinkovite primjene mjera zaštite sadržanih u ovoj Uredbi, ova Uredba kao referentnu vrijednost uzima prosječnog potrošača, koji je relativno dobro obaviješten te relativno pozoran i promišljen, uzimajući u obzir i socijalne, kulturne i lingvističke čimbenike, onako kako ih tumači Sud, ali propisuje i odredbe za sprečavanje iskorištavanja onih potrošača čije ih značajke čine posebno ranjivima na zavaravajuće tvrdnje. Kada je takva tvrdnja usmjerena na točno određenu skupinu potrošača, kao što su primjerice djeca, poželjno je da se učinak takve tvrdnje procijeni iz perspektive prosječnog člana te skupine. Test za prosječnog potrošača nije statistički test. Nacionalni sudovi i nacionalna tijela morat će primijeniti vlastite sposobnosti prosuđivanja, uzimajući u obzir sudsku praksu Suda, kako bi odredili tipičnu reakciju prosječnog potrošača u svakom pojedinom slučaju.

(17) Znanstveni dokazi trebali bi biti glavni aspekt koji se uzima u obzir pri uporabi prehrambenih i zdravstvenih tvrdnji, a gospodarski bi ih subjekti iz prehrambene industrije isto trebali opravdati. Tvrdnja bi trebala biti znanstveno dokazana uzimanjem u obzir svih dostupnih znanstvenih podataka te odvagivanjem postojećih dokaza.

(18) Prehrambena ili zdravstvena tvrdnja ne bi trebala postojati ako nije u skladu s općeprihvaćenim prehrambenim i zdravstvenim načelima ili ako potiče ili tolerira pretjeranu konzumaciju bilo koje hrane ili ako omalovažava dobre prehrambene navike.

[...]

(23) Zdravstvene tvrdnje trebalo bi odobriti za uporabu u Zajednici tek nakon znanstvene procjene najvećeg mogućeg standarda. S ciljem osiguravanja usklađene znanstvene procjene takvih tvrdnji, Europska agencija za sigurnost hrane trebala bi provesti takve procjene. [...]"

6 Članak 1. te direktive, naslovljen „Predmet i područje primjene”, u stavcima 1. i 2. određuje:

„1. Ovom se Uredbom usklađuju odredbe utvrđene zakonom ili drugim propisima u državama članicama koje se odnose na prehrambene i zdravstvene tvrdnje u svrhu osiguravanja učinkovitog funkcioniranja unutarnjega tržišta uz istodobno pružanje visoke razine zaštite potrošača.

2. Ova se Uredba primjenjuje na prehrambene i zdravstvene tvrdnje u komercijalnoj komunikaciji, bilo u označavanju, bilo u prezentiranju, bilo u oglašavanju hrane koja se u tome stanju treba isporučiti krajnjem potrošaču.

[...]”

7 Članak 2. te uredbe, naslovljen „Definicije”, određuje:

„1. Za potrebe ovog Pravilnika:

(a) primjenjuju se definicije ‚hrane’, ‚subjekata u poslovanju s hranom’, ‚plasmana na tržište’ i ‚krajnjeg potrošača’ utvrđene člankom 2., člankom 3. stavkom 3., člankom 3. stavkom 8. i člankom 3. stavkom 18. Uredbe (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. u kojoj se utvrđuju opća načela i zahtjevi zakona o hrani kojim se uspostavlja Europsko tijelo za sigurnost hrane te u kojim se utvrđuju postupci u pitanjima sigurnosti hrane [(SL 2002., L 31, str.1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 7., str. 91.)]

[...]

2. Također se primjenjuju sljedeće definicije:

1. ‚tvrdnja’ znači svaka poruka ili izjava koja nije obvezujuća prema zakonodavstvu Zajednice ili nacionalnom zakonodavstvu, uključujući i slikovno, grafičko ili simboličko predstavljanje u bilo kojem obliku, kojom se izjavljuje, sugerira ili naznačuje da ta hrana ima određena svojstva;

[...]

4. ‚prehrambena tvrdnja’ znači svaka tvrdnja kojom se izjavljuje, sugerira ili naznačuje da ta hrana ima određena blagotvorna prehrambena svojstva zahvaljujući:

(a) energiji (kalorijskoj vrijednosti) koju ona:

- i. pruža;
- ii. pruža smanjenom ili povećanom stopom; ili
- iii. ne pruža; i/ili

(b) hranjivim tvarima ili ostalim tvarima koje ona:

- i. sadrži,
- ii. sadrži u smanjenom ili povećanom omjeru; ili
- iii. ne sadrži;

5. ‚zdravstvena tvrdnja‘ znači svaka tvrdnja kojom se izjavljuje, sugerira ili naznačuje da postoji odnos između neke kategorije hrane, određene hrane ili jedne od njezinih sastavnica i zdravlja;

[...]”

8 Poglavlje II. iste uredbe, koje se odnosi na opća načela, sadržava članke 3. do 7. Članak 3. Uredbe br. 1924/2006, naslovljen „Opća načela za sve tvrdnje”, određuje:

„Prehrambene i zdravstvene tvrdnje mogu se koristiti u označivanju, prezentiranju i oglašavanju hrane stavljene na tržište u Zajednici samo ako zadovoljavaju odredbe ove Uredbe.

Ne dovodeći u pitanje direktive 2000/13/EZ i 84/450/EEZ, uporaba prehrambenih i zdravstvenih tvrdnji ne smije:

(a) biti pogrešna, dvosmislena niti zavaravajuća;

[...]”

9 Članak 5., naslovljen „Opći uvjeti”, u stavcima 1. i 2. određuje:

„1. Uporaba prehrambenih i zdravstvenih tvrdnji dozvoljena je samo ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) pokazano je da prisutnost, odsutnost ili smanjeni udio u hrani ili određenoj kategoriji hrane hranjive tvari ili ostalih tvari za koje je tvrdnja stavljena ima blagotvoran prehrambeni ili fiziološki učinak ustanovljen općeprihvaćenim znanstvenim dokazima;

[...]

2. Uporaba prehrambenih i zdravstvenih tvrdnji odobrava se samo ako se od prosječnog potrošača može očekivati da razumije blagotvorne učinke onako kako su oni izraženi u toj tvrdnji.”

10 Članci 10. do 19. navedene uredbe odnose se na zdravstvene tvrdnje.

11 Članak 10. iste uredbe, naslovljen „Posebni uvjeti”, u stavku 1. određuje:

„Zdravstvene tvrdnje se zabranjuju, osim ako su u skladu s općim zahtjevima u Poglavlju II. i posebnim zahtjevima u ovome Poglavlju te ako su odobrene u skladu s ovom Uredbom i uključene na popise odobrenih tvrdnji predviđene u člancima 13. i 14.”

Njemačko pravo

12 Članak 8. stavak 1. prva rečenica Gesetza gegen den unlauteren Wettbewerb (Zakon o nepoštenom tržišnom natjecanju), u verziji koja se primjenjuje u glavnom postupku (BGBl. 2010 I, str. 254.), određuje:

„Protiv svake osobe čije je djelovanje na tržištu protivno člancima 3. i 7. može se podnijeti tužba radi obustave tog djelovanja ili, u slučaju opasnosti od ponavljanja, radi zabrane tog djelovanja.”

Glavni postupak i prethodno pitanje

13 Društvo Innova Vital, kojim upravlja liječnik, stavilo je na njemačko tržište dodatak hrani pod imenom „Innova Multin® Vitamin D₃”, koji sadržava vitamin D₃ i uzima se u obliku kapi.

- 14 Upravitelj društva Innova Vital u studenome 2013. samo je poimence određenim liječnicima uputio pismo (u daljnjem tekstu: predmetno pismo) koje je bilo sročeno na sljedeći način:

„[...]

Poznata vam je situacija: 87 % djece u Njemačkoj ima u krvi manje od 30 ng/ml vitamina D. Prema podacima Njemačkog društva za prehranu [Deutsche Gesellschaft für Ernährung, DGE], ta bi vrijednost trebala biti između 50 i 75 ng/ml.

Kao što je to već opisano u brojnim studijama, vitamin D igra značajnu ulogu u sprječavanju mnogih bolesti kao što su atopijski dermatitis, osteoporoza, šećerna bolest i MS [multipla skleroza]. U skladu s tim studijama, preniska razina vitamina D je već u djetinjstvu djelomično odgovorna za kasniji nastanak tih bolesti.

Zato sam svojem sinu propisao preporučene pripravke na osnovi vitamina D te sam utvrdio da dojenčad, vrlo mala djeca pa čak i djeca školske dobi loše podnose tradicionalni oblik tog vitamina u tabletama. Moj sin redovito je pljuvao tablete.

Kao liječnik koji je specijalizirao imunologiju razmišljao sam o tom problemu i razvio sam emulziju vitamina D₃ (Innova Mulsin® D₃), koja se može uzimati u obliku kapi.

[...]

Prednosti emulzije Mulsin®:

[...]

Brzo sprječavanje ili otklanjanje pomanjkanja (pomanjkanje vitamina D₃ zimi opisano je kod 80 % stanovništva)

[...]

Uvjeti za izravnu narudžbu kao i besplatni informativni materijal za vašu ordinaciju na raspolaganju su vam ako nazovete broj [...]. “

- 15 Predmetno pismo sadržavalo je i slikovno predstavljanje dodatka hrani Innova Mulsin® Vitamin D₃, informacije o njegovu sastavu, prodajnu cijenu i dnevni trošak liječenja s obzirom na preporučenu dozu od jedne kapi na dan.
- 16 Verband Sozialer Wettbewerb podnio je Landgerichtu München I (regionalni sud u Münchenu I, Njemačka) tužbu za prestanak povrede protiv društva Innova Vital na temelju članka 8. Zakona o nepoštenom tržišnom natjecanju, u verziji koja se primjenjuje u glavnom postupku.
- 17 Ta je udruga pred sudom koji je uputio zahtjev tvrdila da predmetno pismo sadržava zdravstvene tvrdnje koje su zabranjene člankom 10. stavkom 1. Uredbe br. 1924/2006, odnosno dvije sljedeće tvrdnje:

„Kao što je to već opisano u brojnim studijama, vitamin D igra značajnu ulogu u sprječavanju mnogih bolesti kao što su atopijski dermatitis, osteoporoza, šećerna bolest i MS [multipla skleroza]. U skladu s tim studijama, preniska razina vitamina D je već u djetinjstvu djelomično odgovorna za kasniji nastanak tih bolesti.”

te

„Brzo sprječavanje ili otklanjanje pomanjkanja (pomanjkanje vitamina D₃ zimi opisano je kod 80 % stanovništva)”.

- 18 S tim u vezi, Verband Sozialer Wettbewerb osobito je isticao da su odredbe Uredbe br. 1924/2006 primjenjive na oglašavanje namijenjeno kako stručnim tako i nestručnim krugovima.
- 19 Suprotno tomu, društvo Innova Vital smatralo je da se Uredba br. 1924/2006 ne odnosi na oglašavanje namijenjeno stručnjacima. Slijedom toga, budući da je predmetno pismo bilo usmjereno isključivo na liječnike, odredbe te uredbe nisu primjenjive na zdravstvene tvrdnje zabranjene člankom 10. stavkom 1. Uredbe br. 1924/2006 koje su bile sadržane u tom pismu.
- 20 Prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, rješenje spora u glavnom postupku ovisi o tumačenju članka 1. stavka 2. Uredbe br. 1924/2006, koji se odnosi na predmet i područje primjene te uredbe.
- 21 U tim je okolnostima Landgericht München I (regionalni sud u Münchenu I) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Trebali li članak 1. stavak 2. Uredbe br. 1924/2006 tumačiti tako da se odredbe te uredbe primjenjuju i na prehrambene i zdravstvene tvrdnje u komercijalnoj komunikaciji u oglašavanju hrane koja se u tom stanju treba isporučiti krajnjem potrošaču ako je komercijalna komunikacija odnosno oglašavanje hrane usmjereno isključivo na stručne krugove?”

O prethodnom pitanju

- 22 Sud koji je uputio zahtjev svojim pitanjem u biti pita treba li članak 1. stavak 2. Uredbe (EZ) br. 1924/2006 tumačiti na način da u područje njezine primjene ulaze prehrambene i zdravstvene tvrdnje u komercijalnoj komunikaciji koje se odnose na hranu koja se u tom stanju treba isporučiti krajnjem potrošaču ako ta komunikacija nije usmjerena na krajnjeg potrošača, nego isključivo na zdravstvene stručnjake.
- 23 U skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda, prilikom tumačenja odredbe prava Unije valja uzeti u obzir ne samo njezin tekst već i kontekst te ciljeve propisa kojeg je ona dio (vidjeti osobito presude od 17. studenoga 1983., Merck, 292/82, EU:C:1983:335, t. 12.; od 4. svibnja 2010., TNT Express Nederland, C-533/08, EU:C:2010:243, t. 4. i od 17. ožujka 2016., Liffers, C-99/15, EU:C:2016:173, t. 14.).
- 24 Kao prvo, kad je riječ o članku 1. stavku 2. Uredbe br. 1924/2006, valja utvrditi da se, u skladu s tom odredbom, navedena uredba primjenjuje na prehrambene i zdravstvene tvrdnje kad su, s jedne strane, one sadržane u komercijalnoj komunikaciji – bilo u označavanju, bilo u prezentiranju, bilo u oglašavanju hrane – i kad se, s druge strane, predmetna hrana u tom stanju treba isporučiti krajnjem potrošaču.
- 25 Ta uredba ne sadržava definiciju pojma „komercijalna komunikacija”. Međutim, taj je pojam definiran u drugim područjima prava Unije odredbama sekundarnog prava kojima se u predmetnom slučaju valja voditi radi osiguranja usklađenosti prava Unije.
- 26 Tako, u skladu s člankom 2. točkom (f) Direktive 2000/31, „komercijalno priopćenje” znači svaki oblik priopćenja namijenjen promidžbi, izravno ili neizravno, roba, usluga ili ugleda poduzeća, organizacije ili osobe koje obavljaju trgovačku, industrijsku ili obrtničku djelatnost ili se bave reguliranom strukom.

- 27 Članak 4. točka 12. Direktive 2006/123 sadržava sličnu definiciju pojma „komercijalna komunikacija”. S tim u vezi Sud je istaknuo da, u smislu te odredbe, komercijalna komunikacija ne obuhvaća samo klasično oglašavanje već i druge oblike oglašavanja i priopćavanja informacija namijenjenih pridobivanju novih klijenata (vidjeti presudu od 5. travnja 2011., *Société fiduciaire nationale d’expertise comptable*, C-119/09, EU:C:2011:208, t. 33.).
- 28 Osim toga, iz uvodne izjave 4. Uredbe br. 1924/2006 proizlazi da se pojam „komercijalna komunikacija” također odnosi na komunikaciju koja ima „promidžbeni” cilj.
- 29 U tim okolnostima pojam „komercijalna komunikacija” u smislu članka 1. stavka 2. te uredbe treba razumjeti kao da se odnosi osobito na komunikaciju u obliku oglašavanja hrane namijenjenu izravnoj ili neizravnoj promidžbi te hrane.
- 30 Međutim, takva se komunikacija također može odvijati promidžbenim pismom koje subjekti u poslovanju s hranom upućuju zdravstvenim stručnjacima i koje sadržava prehrambene i zdravstvene tvrdnje u smislu te uredbe kako bi ti stručnjaci, ako je to potrebno, preporučili svojim pacijentima kupnju ili konzumaciju navedene hrane.
- 31 Osim toga, valja istaknuti da članak 1. stavak 2. Uredbe br. 1924/2004 ne sadržava pojašnjenja glede adresata komercijalne komunikacije i ne pravi razliku između krajnjeg potrošača i zdravstvenog stručnjaka. Kao što je to nezavisni odvjetnik istaknuo u točki 39. svojeg mišljenja, iz toga proizlazi da je sam proizvod, a ne komunikacija čiji je on predmet, taj koji nužno mora biti namijenjen potrošačima.
- 32 U tim okolnostima valja utvrditi da iz teksta te odredbe, tumačenog s obzirom na članak 2. točku (f) Direktive 2000/31 i članak 4. točku 12. Direktive 2006/123, proizlazi da se Uredba br. 1924/2006 primjenjuje na prehrambene i zdravstvene tvrdnje u komercijalnoj komunikaciji koja je usmjerena isključivo na zdravstvene stručnjake.
- 33 Kao drugo, valja istaknuti da takvo tumačenje nije dovedeno u pitanje ispitivanjem konteksta članka 1. stavka 2. Uredbe br. 1924/2006.
- 34 Kao što to ističe *Innova Vital*, točno je da se određene uvodne izjave i odredbe Uredbe br. 1924/2006 – osobito uvodne izjave 1., 9., 16., 29. i 36. kao i članak 5. stavak 2. – odnose isključivo na „potrošače”, a u njima se ne spominju „stručnjaci”.
- 35 Međutim, nenaovođenje „stručnjaka” u tim uvodnim izjavama i odredbama ne može značiti da se navedena uredba ne primjenjuje na situacije u kojima je komercijalna komunikacija usmjerena isključivo na zdravstvene stručnjake. Naime, u takvoj se situaciji takva komunikacija između subjekata u poslovanju s hranom i zdravstvenih stručnjaka ponajprije odnosi na krajnjeg potrošača kako bi on nabavio hranu koja je predmet te komunikacije slijedeći preporuke stručnjaka.
- 36 Valja dodati da ni iz jedne odredbe Uredbe br. 1924/2006 ne proizlazi da se ona ne primjenjuje na komercijalne komunikacije koje su usmjerene na zdravstvene stručnjake.
- 37 Konačno, kad je riječ o ciljevima koji se nastoje postići tom uredbom, oni potvrđuju tumačenje prema kojem se ona primjenjuje na komercijalne komunikacije koje su usmjerene isključivo na zdravstvene stručnjake.
- 38 Naime, na temelju članka 1. stavka 1. Uredbe br. 1924/2006, njezin je cilj osiguravanje učinkovitog funkcioniranja unutarnjeg tržišta uz istodobno pružanje visoke razine zaštite potrošača.

- 39 S tim u vezi, kao što to proizlazi iz uvodnih izjava 1. i 18. te uredbe, zaštita zdravlja jedan je od njezinih glavnih ciljeva (presuda od 6. rujna 2012., *Deutsches Weintor*, C-544/10, EU:C:2012:526, t. 45.). U tu svrhu valja osobito potrošaču pružiti informacije koje su potrebne za njegov odabir uz poznavanje činjenica (presude od 10. travnja 2014., *Ehrmann*, C-609/12, EU:C:2014:252, t. 40. i od 17. prosinca 2015., *Neptune Distribution*, C-157/14, EU:C:2015:823, t. 49.).
- 40 U tom smislu članak 5. stavak 1. točka (a) Uredbe br. 1924/2006 predviđa da je uporaba prehrambenih i zdravstvenih tvrdnji dopuštena samo ako je pokazano da prisutnost, odsutnost ili smanjeni udio u hrani ili određenoj kategoriji hrane hranjive tvari ili ostalih tvari za koje je tvrdnja stavljena ima blagotvoran prehrambeni ili fiziološki učinak ustanovljen općeprihvaćenim znanstvenim dokazima. Uvodna izjava 14. te uredbe također sadržava navod u tom smislu.
- 41 Kao što to pojašnjava uvodna izjava 17. te uredbe, znanstveni dokazi trebali bi biti glavni aspekt koji se uzima u obzir pri uporabi prehrambenih i zdravstvenih tvrdnji. Osim toga, uvodna izjava 23. te uredbe određuje da bi zdravstvene tvrdnje trebalo odobriti za uporabu u Zajednici tek nakon znanstvene procjene najvećeg mogućeg standarda i da bi, s ciljem osiguravanja usklađene znanstvene procjene takvih tvrdnji, Europska agencija za sigurnost hrane trebala provesti takve procjene.
- 42 Uredba br. 1924/2006 tako predviđa postupak koji omogućuje provjeru je li tvrdnja znanstveno utemeljena u smislu te uredbe.
- 43 Točno je da se može smatrati da zdravstveni stručnjaci imaju veće znanstvene spoznaje od krajnjeg potrošača, shvaćenog kao prosječnog potrošača koji je relativno dobro obaviješten te relativno pozoran i promišljen, kao što je to navedeno u uvodnoj izjavi 16. te uredbe. Međutim, ne može se smatrati da su ti stručnjaci u stanju stalno imati sve specijalizirane i ažurirane znanstvene spoznaje potrebne za ocjenu svake hrane i prehrambenih i zdravstvenih tvrdnji upotrijebljenih u njezinu označavanju, prezentiranju ili oglašavanju.
- 44 Kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 49. svojeg mišljenja, ne može se isključiti da bi sami zdravstveni stručnjaci mogli biti zavedeni netočnim, zavaravajućim ili lažnim tvrdnjama.
- 45 Stoga ti zdravstveni stručnjaci riskiraju da krajnjim potrošačima s kojima su u vezi u dobroj vjeri prenesu pogrešne informacije o hrani koja je predmet komercijalne komunikacije. Taj je rizik to primjetniji zbog toga što navedeni stručnjaci zbog odnosa povjerenja koji općenito postoji između njih i njihovih pacijenata mogu na njih izvršiti znatan utjecaj.
- 46 Osim toga, iako prehrambene i zdravstvene tvrdnje usmjerene na zdravstvene stručnjake ne ulaze u područje primjene Uredbe br. 1924/2006, što rezultira time da se te tvrdnje mogu upotrijebiti a da pritom nužno ne počivaju na znanstvenim dokazima, postoji rizik da subjekti u poslovanju s hranom izbjegnju obveze predviđene tom uredbom obraćajući se krajnjem potrošaču posredstvom zdravstvenih stručnjaka kako bi potonji preporučili njihovu hranu tom potrošaču.
- 47 Slijedom toga, primjena te uredbe na prehrambene i zdravstvene tvrdnje u komercijalnoj komunikaciji namijenjenoj zdravstvenim stručnjacima u okviru unutarnjeg tržišta, čije se učinkovito funkcioniranje nastoji osigurati Uredbom br. 1924/2006, pridonosi visokoj razini zaštite potrošača.
- 48 Argumenti društva *Innova Vital* ne mogu dovesti u pitanje tumačenje prema kojem se navedena uredba primjenjuje na prehrambene i zdravstvene tvrdnje u komercijalnoj komunikaciji, uključujući i situaciju kad je ta komunikacija usmjerena isključivo na zdravstvene stručnjake.
- 49 Točno je da iz članka 5. stavka 2. Uredbe br. 1924/2006 proizlazi da se uporaba prehrambenih i zdravstvenih tvrdnji odobrava samo ako prosječni potrošač može razumjeti blagotvorne učinke onako kako su izraženi u toj tvrdnji.

- 50 Međutim, iz toga se ne može zaključiti da je zabranjena svaka objektivna informacija subjekata u poslovanja s hranom koja je namijenjena zdravstvenim stručnjacima, a odnosi se na nova znanstvena postignuća i podrazumijeva uporabu tehničke ili znanstvene terminologije, kao što je u predmetnom slučaju pojam „atopijski dermatitis”.
- 51 Naime, članak 5. stavak 2. Uredbe br. 1924/2006 treba razumjeti na način da se ta odredba primjenjuje ako su krajnjem potrošaču izravno priopćene prehrambene i zdravstvene tvrdnje koje su potrebne za njegov odabir uz poznavanje činjenica. Međutim, kao što to ističe nezavisni odvjetnik u točki 54. svojeg mišljenja, u situaciji kao u glavnom predmetu pismo koje sadržava te tvrdnje nije u tom stanju isporučeno krajnjem potrošaču, nego je usmjereno na zdravstvene stručnjake koji su implicitno pozvani da krajnjem potrošaču preporuče hranu na koju se odnose te tvrdnje.
- 52 Osim toga, uvodna izjava 4. Uredbe br. 1924/2006 određuje da se ta uredba ne bi trebala primjenjivati na tvrdnje u nekomercijalnim komunikacijama, poput smjernica ili savjeta o načinu prehrane koje izdaju tijela nadležna za javno zdravstvo i organi ili u nekomercijalnim komunikacijama i informacijama u tisku te u znanstvenim publikacijama
- 53 Slijedom toga, u situaciji u kojoj je komunikacija nekomercijalna toj se uredbi ne protivi objektivna informacija zdravstvenih stručnjaka o novim znanstvenim postignućima koja podrazumijeva uporabu tehničke ili znanstvene terminologije.
- 54 S obzirom na prethodna razmatranja, na upućeno pitanje valja odgovoriti tako da članak 1. stavak 2. Uredbe br. 1924/2006 treba tumačiti na način da u područje njezine primjene ulaze prehrambene i zdravstvene tvrdnje u komercijalnoj komunikaciji koje se odnose na hranu koja se u tom stanju treba isporučiti krajnjem potrošaču ako ta komunikacija nije usmjerena na krajnjeg potrošača, nego isključivo na zdravstvene stručnjake.

Troškovi

- 55 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (treće vijeće) odlučuje:

Članak 1. stavak 2. točku 6. Uredbe (EZ) br. 1924/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o prehrambenim i zdravstvenim tvrdnjama koje se navode na hrani, kako je izmijenjena Uredbom Komisije (EU) br. 1047/2012 od 8. studenoga 2012., treba tumačiti na način da u područje njezine primjene ulaze prehrambene i zdravstvene tvrdnje u komercijalnoj komunikaciji koje se odnose na hranu koja se u tom stanju treba isporučiti krajnjem potrošaču ako ta komunikacija nije usmjerena na krajnjeg potrošača, nego isključivo na zdravstvene stručnjake.

Potpisi